

OKRĘGOWA IZBA Pielęgniarek i Położnych

POZNAŃ
BIULETYN INFORMACYJNY

ISSN 1234-1029

PRZEWODNICZĄCE SAMORZĄDU ZAWODOWEGO
W OKRESIE XXV-LECIA

Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych
ul. Grunwaldzka 65, 60-311 Poznań
www.oipip-poznan.pl

e-mail: sekretariat@oipip-poznan.pl
sekretariat: tel. 618620950
fax 618620951
rejestr: tel. 618620954, 618620955
księgowość: tel. 618620953

Bank Zachodni WBK III Oddział Poznań
50 1090 1359 0000 0000 3501 8602

Przewodnicząca Okręgowej Rady
– **Teresa Kruczkowska**

Wiceprzewodniczący Okręgowej Rady
– **Tomasz Kaczmarek**
– poniedziałki 11.00-19.00
– środy 8.00-16.00
– czwartki 15.00-19.00

– **Małgorzata Wojciechowska**
– wtorki 14.00-19.00

Sekretarz Okręgowej Rady
– **Jolanta Plens-Gałąska**

Skarbnik Okręgowej Rady
– **Wiesław Morek**

Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej
– **Barbara Stefaniak**

Zastępcy Okręgowego Rzecznika:
Maria Jax, Arleta Kaczmarek,
Katarzyna Sujecka, Karolina Zarzeczny,
Elżbieta Mikołajewska-Król
Dyżury II i IV środa miesiąca

Okręgowy Sąd
Przewodnicząca – **Małgorzata Pięt**
Członkowie – **Marzena Banach, Małgorzata Gawlik, Ewa Kuształ, Beata Schulze-Zyber,**
Maria Chmielewska, Renata Witkowska-Wirstlein
Dyżury I i III czwartek miesiąca

Okręgowa Komisja Rewizyjna
Przewodnicząca – **Danuta Perz**
Członkowie – **Danuta Budna, Bożena Kaźmierczak,**
Emilia Marcinkowska, Małgorzata Nicka,
Jadwiga Drabowicz, Ewa Piwońska-Roguska

Dział Merytoryczny OIPIP
– **Teresa Wiśniewska** – merytoryczny2@oipip-poznan.pl
– **Małgorzata Nosal** – merytoryczny1@oipip-poznan.pl
– poniedziałek-piątek 7.30-16.00
tel. 618620952, 618620969

MOIM ZDANIEM

Jubileusz 25-lecia 1

XXV LECIE

25 lat minęło 2-4

WOKÓŁ ZAWODU

Zmiany w systemie kształcenia 5-6
Pytanie Posłanki PE do MZ 6
Odpowiedź MZ na zmiany w obszarze kształcenia 7
Informacje dla osób uprawnionych do wystawiania recept 8-9
Nadanie osobom uprawnionym unikalnych numerów
identyfikujących recepty 10
Wykonywanie przez pielęgniarki i położne zadań
wynikających z procesu leczenia i realizacji zleceń
lekarskich 11
Wytyczne Konsultanta Krajowego 12
Stanowiska Prezydium NRPiP 12
Kształcenie podyplomowe pielęgniarek i położnych 13
Opinie Konsultantów Krajowych w sprawie kształcenia podyplo-
mowego pielęgniarek i położnych 14
Nowo wybrani Konsultanci Wojewódzcy 15

DZIAŁALNOŚĆ OKRĘGOWEJ RADY

Wydarzenia 16
Protokół 17

Biuro

Sekretariat OIPIP

Przyjmowanie i wydawanie wniosków o refundację,
pomoc socjalną
– poniedziałki, wtorki i piątki w godz. 8.00-16.00
oraz środy i czwartki 10.00-18.00
– Katarzyna Walas-Grossmann

Dział Prawa Wykonywania Zawodu

Przyjmowanie wniosków i wydawanie zaświadczeń o prawie
wykonywania zawodu oraz zezwoleń na wykonywanie indywi-
dualnej/grupowej praktyki pielęgniarek i położnych
– poniedziałek-piątek w godz. 8.00-16.00
– Agnieszka Urbaniak, Anna Piekarska

Księgowość

Poniedziałek 9.00-19.00 – D. Skorys, M. Waligóra
Wtorek 8.30-19.00 – D. Skorys, M. Waligóra
Środa 8.30-19.00 – D. Skorys, M. Waligóra
Czwartek 14.30-19.00 – M. Waligóra

Kasa

– czynna poniedziałek-piątek w godz. 8.30-15.30

Radca Prawny OIPIP

Udziela porad w zakresie prawa pracy oraz przepisów związa-
nych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki/położnej
w czwartki od godz. 17.00-18.00
po uzgodnieniu telefonicznym (618620 950)

Biblioteka

– czynna poniedziałek-piątek w godz. 9.00-15.00
tel. 618620952, 618620969

... Z WYSTĄPIENIA PRZEWODNICZĄCEJ ORPiP W POZNANIU NA UROCZYSTOŚCI 25-LECIA SAMORZĄDU PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH W POZNANIU

Przewodnicząca ORPiP w trakcie wystąpienia

*Szanowni Goście, Drogie Koleżanki i Koledzy –
Beneficjenci Jubileuszu 25-lecia*

Dziękuję, że przyjęliście zaproszenie i jesteście razem z nami w tym jakże ważnym dla naszej społeczności samorządowej dniu.

Jeżeli datą powstania samorządu pielęgniarek i położnych byłby dzień uchwalenia ustawy o samorządzie, to dzisiaj liczymy sobie 25 lat, 5 miesięcy i 4 dni, a jeżeli liczymy od daty I Okręgowego Zjazdu, to właśnie mija 25 lat i 3 dni. Różnica pięciu miesięcy to tylko czas przygotowań do pierwszego zjazdu, który nastąpił po półtorarocznych przy-

gotowaniach do uchwalenia ustawy o samorządzie pielęgniarek i położnych w dniu 19.04.1991r. I Zjazd odbywał się w Sali Sesyjnej Urzędu Wojewódzkiego w dniach 20-21.09.1991r. Wtedy to po raz pierwszy wybraliśmy przewodniczących i członków poszczególnych organów Izby. Określiśmy naszą tożsamość i krok po kroku uczyliśmy się samorządności bez wcześniejszych doświadczeń i nikt nie prowadził nas za rękę.

Porównując miniony okres dwudziestu pięciu lat do tar-

czy i wskazówek zegara, możemy powiedzieć, że historia zatoczyła koło i znów jesteśmy na początku, tj. na godzinie pierwszej. Przekładając to porównanie na obecną sytuację w ochronie zdrowia należy powiedzieć, że rzeczywiście próbuje się nas ustawić w punkcie wyjścia. Przykładem może być chociażby propozycja powrotu do struktury ZOZ-ów czy nauki w liceach medycznych. Pielęgniarstwo przeszło długą drogę rozwoju, nadążamy za postępem w naukach, w medycynie i chcemy równać w górę, a nie w dół. Myślę, że samorząd miał i ma ogromny wpływ na ten rozwój.

Szanowni Państwo !

Dzisiejszy dzień Jubileuszu to na pewno nie pora, by mówić o problemach. O tych mówimy prawie codziennie, w różnych gremiach i staramy się je rozwiązywać. Zdarza się, że efekt naszych działań nie zawsze jest zbieżny z założonymi celami, ale nie traktujemy tego jako porażkę lecz jako wskazówkę, że należy zmienić drogę, metodę dotarcia do celu.

W tym uroczystym dniu pragnę podziękować wszystkim, którzy w mniejszym lub większym stopniu przyczynili się do powstania samorządu i naszego rozwoju. Dziękuję przede wszystkim obecnym na tej sali. Obecność Państwa jest dowodem na to, że samorząd funkcjonuje w otoczeniu wielu instytucji, z którymi łączą nas różne więzi. Mam nadzieję, że współpraca na różnych płaszczyznach będzie z obopólną korzyścią, i dla Państwa i dla samorządu.

Znany filozof i prakseolog Tadeusz Kotarbiński

powiedział: „*nawet by walczyć o prawa jednostki należy zbić się w gromadę*”. Nasz samorząd to „gromada” pielęgniarek i położnych, które walczą o odpowiednie zabezpieczenie pacjentów, a także o własne bezpieczeństwo i godność jako pracownicy ochrony zdrowia. Liczymy na wsparcie w tej kwestii.

Pozwólcie Państwo, że nie będę mówił także o historii dwudziestopięcioletnia. Ta jest przedstawiona w filmie, który został przygotowany na tą okoliczność.

Nasuwa się jeszcze jedna refleksja. Otóż, pamiętajmy na co dzień o Koleżankach i Kolegach, którzy są częścią naszej samorządowej historii, ale odeszli już na „wieczny dyżur”, zarówno o tych, którzy pracowali w strukturach samorządu, jak i o tych z tzw. odcinka szpitalnego, gdyż cytując „*przeszłość zachowana w pamięci staje się częścią teraźniejszości*” (T. Kotarbiński).

Koleżanki, Koledzy, życzę Wam, by każdy dzień wypełniony był przekonaniem, iż będziemy potrzebni społeczeństwu dopóty, dopóki będzie ludzkość na ziemi. Natomiast najwięksi sceptycy niech nabiorą przekonania, że pielęgniarki i położne wchodząc 25 lat temu na drogę oznakowaną drogowskazem SAMORZĄD ZAWODOWY PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH wybrały tą właściwą.

*Przewodnicząca ORPiP
w Poznaniu
Teresa Kruczkowska*

25 lat minęło.....

W dniu 23 września 2016 roku w centrum konferencyjnym WTC w Poznaniu odbyła się uroczystość XXV lecia powstania Samorządu Zawodowego Pielęgniarek i Położnych.

W Jubileuszu naszej korporacji zawodowej udział wzięło ponad 300 zaproszonych gości. Oprócz władz Województwa Wielkopolskiego reprezentowanych przez Panią Wicewojewodę Marlenę Małąg swoją obecnością zaszczyliło nas wiele osób, które na co dzień pomagają nam w podnoszeniu jakości i zwiększaniu prestiżu zawodu. Gospodarzem wydarzenia była Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Poznaniu, a jej prowadzenie powierzono redaktorowi Tomaszowi Wolnemu, któremu towarzyszyła Przewodnicząca Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Poznaniu Pani Teresa Kruczkowska. Na wstępie powitano przybyłych gości, którzy swoją obecnością nas uhonorowali i w tym dniu byli z nami:

Wiceprezes NRPiP – *Pani Mariola Łodzińska*, Prezes NRPiP IV i V Kadencji – *Pani Elżbieta Buczkowska*, Przewodnicząca ORPiP I Kadencji – *Pani Lucyna Wilczewska*, Przewodnicząca ORPiP IV i V Kadencji – *Pani Eleonora Kamińska*, Konsultanci Wojewódzcy w dziedzinach pielęgniarstwa, Przewodniczący Okręgowych Rad w Kaliszu – *Pan Marek Przybył* oraz w Koninie – *Pani Wiesława Welke*, Prezes Zarządu Głównego PTP – *Pani Grażyna Wójcik* Przewodnicząca Zarządu Oddziału PTP w Poznaniu – *Pani Aleksandra Kopińska*, Prezes Kolegium Pielęgniarek i Położnych Rodzinnych w Polsce – *Pani Maria Stachowska* oraz Prezes Oddziału Terenowego – *Pani Zofia Piasecka*, Prorektor UM im. K. Marcinkowskiego – *Pan Michał Musielak*, Rektor Wyższej Szkoły Zawodowej w Gnieźnie – *Pan Józef Grabarczyk*, *Aleksandra Banasiak* – Nestorka pielęgniarstwa odznaczona Medalem F. Nightingale,

Pielęgniarki Naczelne i Przełożone, Dyrektorzy oraz Reprezentanci Posłów i Senatorów, Przedstawiciele korporacji zawodowych Zawodów Zaufania Publicznego.

Uroczystość rozpoczęto wprowadzeniem sztandaru Okręgowej Izby i wysłuchaniem Hymnu Pielęgniarek i Położnych. Następnie Teresa Kruczkowska poprosiła wszystkich o po-

Goście i beneficjenci uroczystości

Wicewojewoda M. Małąg podczas wręczania Złotego Krzyża Zasługi T. Kruczkowskiej

Odnaczeni Krzyżem Zasługi (od prawej) T. Kruczkowska, T. Kaczmarek, J. Plens-Gałęska

wstanie i uczczenie minutą ciszy tych pielęgniarek i położnych, których już z nami nie ma, a które również tworzyły nasz samorząd. Przewodnicząca na wstępie powiedziała wszystkim jak to się zaczęło, dlaczego zaistniała ogromna potrzeba utworzenia korporacji, która będzie chronić jej członków i standaryzować tak odpowiedzialną profesję jaką jest pielęgniarstwo i położnictwo. Zaznaczyła również, że wola powstania samorządu zrodziła się spontanicznie, jednak przygotowania do tego przedsięwzięcia trwały już od pewnego czasu i pielęgniarki i położne wchodzące w skład komitetu organizacyjnego były do tego w pełni przygotowane.

Następnie goście zostali zaproszeni do obejrzenia filmu, który w dużym skrócie, ale chronologicznie opowiedział o tym, co tak naprawdę się wydarzyło i ile osób się w to zaangażowało zupełnie bezinteresownie i poświęcało swój prywatny czas i środki, aby pielęgniarki i położne były należycie traktowane, chronione i miały możliwość podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych.

Po projekcji Tomasz Wolny poprosił Panią Wicewojewodę Marlenę Małą o wystąpienie. W imieniu Pana Wojewody Wielkopolskiego podziękowała za zaproszenie na tak ważną dla naszego środowiska uroczystość i przystąpiła do ceremonii wręczenia odznaczeń za zasługi dla środowiska pielęgniarek i położnych oraz działalność społeczną.

Krzyże Zasługi:

Złoty – otrzymała Teresa Kruczkowska Przewodnicząca ORPiP.

Brazowe otrzymali – Tomasz Kaczmarek – Wiceprzewodniczący ORPiP oraz Jolanta Plens-Gałaska – Sekretarz ORPiP w Poznaniu.

Statuetka „Cierpiącym przywrócić nadzieję”

Laureatki Statuetek „Cierpiącym przywrócić nadzieję” (od lewej) Z. Bartoszewska, E. Kamińska, G. Kuderska, H Ławniczak, A. Ewertowska

W dalszej części ceremonii Wiceprezes NRPiP Pani Mariola Łodzińska oraz Przewodnicząca ORPiP Teresa Krucz-

kowska przystąpiły do uhonorowania Odznaczeniami Samorządowymi osób zasłużonych dla naszego środowiska.

Odznaczeni Honorową odznaką za Zasługi dla Samorządu (od lewej) A. Barinow-Wojewódzki, A. Kopińska, D. Dyk, K. Jaracz, J. Malińska, Z. Cwalina, A. Głowacka, H. Napierała

Statuetki „Cierpiącym Przywrócić nadzieję” – Najwyższe odznaczenie samorządowe otrzymały Panie:

Zofia Bartoszevska – inicjatorka powstania samorządu,
Aleksandra Ewertowska – przewodnicząca NKR
Eleonora Kamińska – Przewodnicząca ORPiP w Poznaniu IV i V Kadencji,
Genowefa Kuderska – Członek komitetu organizacyjnego oraz Sekretarz ORPiP II i III Kadencji
oraz Halina Ławniczak – I Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej.

Honorowe Odznaki „Za zasługi dla samorządu pielęgniarek i położnych” otrzymali:

Aleksander Barinow-Wojewódzki – Dyrektor Wielkopolskiego Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii,
Zarząd Oddziału PTP (na ręce Przewodniczącej ZO PTP – Aleksandry Kopińskiej),
Danuta Dyk – Konsultant Krajowy w Dziedzinie Pielęgniarstwa Anestezjologicznego i Intensywnej Opieki,
Krystyna Jaracz – pełnomocnik Dziekana WNZ UM w Poznaniu,
Krystyna Górna, Jadwiga Malińska, Zofia Cwalina, Izabela Węcłewska – Konsultanci Wojewódzcy,
Anna Głowacka, Hanna Napierała, Barbara Majkowska – Pielęgniarki Naczelne.

Złote Odznaki za Zasługi dla Samorządu otrzymały:

Jadwiga Drabowicz,
Maria Januchowska,
Danuta Perz,
Irena Skrzypczak
oraz Maria Stachowska.

Srebrne Odznaki za Zasługi dla Samorządu otrzymały:

Anna Piekarska,
Małgorzata Porębska,
Barbara Skibska
i Renata Wiertel.

Braźnowe Odznaki za Zasługi dla Samorządu otrzymały:

Marzenna Brunsch,
Krystyna Olewska,
Krystyna Pronobis,
Jadwiga Smak – Pielęgniarki Naczelne
oraz Jolanta Zgrabczyńska.

Dyplomy uznania wręczono Paniom:
Danucie Nowackiej – byłej Prezes WTC,
Czesławie Maruszyńskiej,
Annie Kowalczyk,
Ewie Kmiećkowiak,
Aleksandrze Ludwiczak,
Bożenie Olczak
Marlenie Majcherek.

Po zakończeniu ceremonii Prowadzący zaprosił gości do występów. Następnie Przewodnicząca zakończyła oficjalną część uroczystości, poprosiła wszystkich o powstanie i wyrowadzenie pocztu sztandarowego i razem z Tomaszem Wolnym zaprosili wszystkich gości na tort jubileuszowy.

Po przerwie zaproszono całą szacowną publiczność na koncert poznańskiego Zespołu AudioFeels, który zaprezentował kilka utworów ze swojego repertuaru i zaprosił do wspólnej zabawy. Oczywiście nie obyło się bez bisów, po czym zaproszono wszystkich na poczęstunek. Uroczystość zakończyła się po godzinie 18.00, a rozmowom towarzyskim w kuliach nie było końca.

Jolanta Plens-Gałska
Sekretarz ORPiP

Wiceprezes NRPiP podczas krojenia tortu jubileuszowego

Złote odznaki (od lewej) J. Drabowicz, D. Perz, I. Skrzypczak

Srebrne odznaki (od lewej) A. Piekarska, M. Porębska, B. Skibska

Uroczystość uświetnił zespół AudioFeels

Naczelna Izba
Pielęgniarek
i Położnych

STANOWISKO z dnia 19 lipca 2016 r.

w sprawie propozycji Ministra Zdrowia dotyczącej wprowadzenia zmian systemowych w obszarze kształcenia pielęgniarek polegającej na powrocie do systemu kształcenia w zawodzie pielęgniarki w liceach medycznych / technikach

W związku z rozważaną przez Ministerstwo Zdrowia oraz Ministerstwo Edukacji Narodowej propozycją wprowadzenia zmian systemowych w obszarze kształcenia zawodowego pielęgniarek polegających m.in. na przywróceniu kształcenia na poziomie średnim w liceach medycznych oraz uruchomienia dwuletniego kształcenia w zawodzie asystenta pielęgniarki przedkładamy stanowisko w przedmiotowej sprawie.

Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych wraz z Ogólnopolskim Związkiem Zawodowym Pielęgniarek i Położnych oraz Polskim Towarzystwem Pielęgniarskim reprezentując wspólnie całe środowisko pielęgniarek i położnych w Polsce oraz działając na rzecz ochrony interesów społeczeństwa wyraża swoje zaniepokojenie i sprzeciw dla podejmowania przez rząd zamierzeń dotyczących zmiany standardów kształcenia w zawodzie pielęgniarki.

Pielęgniarstwo współcześnie to samodzielna profesja medyczna o wysokim poziomie kompetencji i kształcenia, a jednocześnie zawód zaufania publicznego mający kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa zdrowotnego populacji. Dlatego też działania prowadzące do zmiany modelu kształcenia powinny być oparte na przemyślanej strategii, wypracowanej wspólnie z reprezentantami całego środowiska.

W Polsce już w okresie międzywojennym wypracowano i wdrożono międzynarodowe standardy kształcenia pielęgniarek zapoczątkowane w 1911 roku w Krakowie w ramach utworzonej Szkoły Pielęgniarstwa, która została przekształcona w roku 1925 w Uniwersytecką Szkołę Pielęgniarek i Opiekunek Zdrowia przy Uniwersytecie Jagiellońskim.

Obecne Standardy kształcenia na kierunkach pielęgniarstwo i położnictwo

wprowadzone rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 roku w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa (Dz. U z 2012 r., poz 631) stanowią, że:

- studia pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo/położnictwo trwają nie krócej niż 6 semestrów, liczba godzin zajęć i praktyk nie może być mniejsza niż 4720, liczba punktów ECTS wynosi nie mniej niż 180, studia mają profil praktyczny, kierunek studiów mieści się w obszarze kształcenia w zakresie nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej,
- studia drugiego stopnia na kierunku pielęgniarstwo/położnictwo trwają nie krócej niż 4 semestry, liczba godzin zajęć i praktyk nie może być mniejsza niż 1300, liczba punktów ECTS wynosi nie mniej niż 120, studia mają profil praktyczny.

Mając na uwadze powyższe podkreśliśmy zasadność i racjonalność utrzymania aktualnie obowiązującego dwustopniowego systemu kształcenia pielęgniarek, tj. studiów pierwszego i studiów drugiego stopnia

Na poziomie europejskim działania na rzecz zagwarantowania bezpiecznych dla odbiorców standardów kształcenia pielęgniarek były i są prowadzone przez następujące organizacje międzynarodowe:

1. **Rada Europejska** - Europejskie Porozumienie w sprawie szkolenia i kształcenia pielęgniarek, sporządzonym w Strasburgu dnia 25 października 1967 roku (Dz. U. z 1996 r., Nr 83, poz. 384), ratyfikowane przez Rząd Polski w lipcu 1996 r.

2. **EEC/Komisja Europejska** - standaryzacja i harmonizacja kształcenia i wykonywania zawodu pielęgniarki poprzez Dyrektywy Sektorowe - 77/452/EEC; 77/453/EEC oraz Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady: 2013/55/UE z dnia 20 listopada 2013 roku zmieniająca dyrektywę 2005/36/UE w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych i rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym (Dz. U. UE L 354 z 28.12.2013 r., str. 132).

3. **Światowa Organizacja Zdrowia** - rekomendacje i rezolucje dotyczące kształcenia i wykonywania zawodu pielęgniarki: Deklaracja Wiedeńska 1988 r.; Rezolucja WHO z maja 1992 r. - WHA 45.5.; Europejska Strategia WHO w sprawie kształcenia pielęgniarek i położnych - maj 1999 r.; Deklaracja Monachijska z czerwca 2000 r. ws. Pielęgniarstwa; Rezolucja WHO z maja 2001 r. - WHA 54.12 oraz inne dokumenty.

Polska przyjęła, zobowiązała się do przestrzegania oraz wdrożyła do własnego systemu prawnego wszystkie z powyższych standardów i norm prawnych, a proponowane przez obecny Rząd zmiany stanowiłyby naruszenie przyjętych zobowiązań.

Jedynym niechlubnym okresem w kształceniu zawodów medycznych w Polsce były lata powojenne, kiedy w celu uzupełnienia deficytu kadr medycznych upowszechniono w formie kursów kształcenie dające uprawnienia asystentki bądź pielęgniarki, a w odniesieniu do zawodu lekarza podjęto kształcenie felczerów. Wdrożenie planowanych obecnie przez rząd zmian w kształceniu pielęgniarek byłoby powrotem do ówczes-

snych rozwiązań czyli lat 50 i 60 – tych i to jedynie w bloku wschodnim.

Przeniesienie kształcenia w zawodach medycznych na poziom szkolnictwa pomaturalnego i wyższego zostało uwarunkowane koniecznością ochrony osób niepełnoletnich, podejmujących naukę zawodu poniżej 18 r.ż. przed ryzykiem zdrowotnym i odpowiedzialnością prawną, podczas zajęć w placówkach medycznych. Działanie to stanowiło także ochronę bezpieczeństwa odbiorców świadczeń zdrowotnych czyli pacjentów (wymogi Rady Europy i WHO). Jako przedstawiciele środowiska zawodowego nie znajdujemy żadnych argumentów dla reaktywowania po dwudziestu latach, powojennych standardów w obecnych uwarunkowaniach społecznych, prawnych i politycznych.

Aktualne wyzwania w obszarze opieki zdrowotnej, uwarunkowane w naszym kraju czynnikami demograficznymi, epidemiologicznymi i ekonomicznymi tworzą zapotrzebowanie na:

- kształcenie pielęgniarek przygotow-

wanych do samodzielnej roli w zakresie udzielania świadczeń profilaktycznych, zapobiegawczych, pielęgnacyjnych, leczniczych, diagnostycznych, edukacyjnych i zarządczych, które można uzyskać wyłącznie w systemie kształcenia uniwersyteckiego zgodnie z obowiązującym standardami krajowymi i międzynarodowymi.

- zapewnienie dla potrzeb społeczeństwa a także wsparcia pielęgniarek, większej liczby personelu pomocniczego o różnym charakterze (nie posiadającego uprawnień pielęgniarki, takich jak opiekun medyczny, asystent osoby niepełnosprawnej itp.).

Jako organizacje reprezentujące środowisko pielęgniarek i położnych od wielu lat apelujemy do rządu i parlamentu wnioskując o podjęcie pilnych działań systemowych na rzecz wzmocnienia pielęgniarstwa i poprawy atrakcyjności wykonywania naszych zawodów w Polsce. Działania te nie mogą jednak polegać na obniżaniu standar-

dów kształcenia i deprecjonowania zawodu na rynku pracy.

Mając na uwadze powyższe, Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych, Ogólnopolski Związek Zawodowy Pielęgniarek i Położnych i Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie wnosi o utrzymanie dotychczasowego systemu kształcenia dwustopniowego pielęgniarek i położnych (licencjat i magister) oraz określenie jednoznacznych wskaźników norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych realizujących świadczenia zdrowotne w poszczególnych zakresach.

Prezes PTP – Grażyna Wójcik

Prezes NRPiP – Zofia Małas

Przewodnicząca ZK OZZPiP – Lucyna Dargiewicz

Pismo wystosowane przez Panią Europoseł Krystynę Łybacką do Ministra Zdrowia w związku z propozycją powrotu do kształcenia w zawodach pielęgniarstwa w szkołach średnich

Posłanka do Parlamentu Europejskiego
Krystyna Łybacka

Poznań dnia, 2 sierpnia 2016 r.

**Szanowny Pan
Konstanty Radziwiłł
Minister Zdrowia**

W ostatnich miesiącach zauważalne jest zwiększenie aktywności Ministerstwa Zdrowia w aspekcie zmian dotyczących środowiska pielęgniarek i położnych.

Jednym z najnowszych pomysłów, spotykającym się ze zdecydowanym sprzeciwem ze strony środowiska pielęgniarstwa, jest rozważana propozycja powrotu do kształcenia w zawodach pielęgniarstwa na poziomie szkół ponadgimnazjalnych.

Zdaniem przedstawicieli samorządu zawodowego pielęgniarek i położ-

nych rozwiązanie takie, choć odwołujące się do dobrych doświadczeń z lat, gdy system taki funkcjonował, jest w dzisiejszych realiach pomysłem niekorzystnym i będącym przysłowiowym „krokiem wstecz”.

Jak zaznacza w swoim wystąpieniu Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych, kwestia zmniejszenia niedoboru absolwentów na rynku pracy nie jest podyktowana niedostatkami miejsc kształcenia, lecz wynika z braku atrakcyjnej oferty zatrudnienia, która skłoniłaby osoby kończące kierunki pielęgniarstwa do podjęcia pracy w zawodzie.

Bardzo proszę Pana Ministra o odpowiedź, jakie były powody, dla których przedmiotowa propozycja zmian

w sposobie kształcenia w zawodach pielęgniarstwa nie została w pierwszej kolejności skonsultowana z przedstawicielami samorządu zawodowego?

Czy nie uważa Pan Minister, że formuła wyprzedzających rozmów z partnerami, jakimi są działające w Polsce organizacje zrzeszające pielęgniarki i położne, pozwoliłaby na lepsze i skuteczniejsze rozwiązywanie wielu problemów dotyczących tego niezwykle ważnego i wrażliwego środowiska zawodowego?

*Łączę wyrazy szacunku
Krystyna Łybacka*

Odpowiedź MZ z dnia 17 sierpnia 2016

Minister Zdrowia
Pani
Zofia Małas
Prezes NRPiP

W odpowiedzi na Stanowisko z dnia 19 lipca 2016 r. w sprawie propozycji Ministra Zdrowia dotyczącej wprowadzenia zmian systemowych w obszarze kształcenia pielęgniarek polegającej na powrocie do systemu kształcenia w zawodzie pielęgniarki w liceach medycznych/technikach, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższej informacji.

W związku z występującym na rynku brakiem pielęgniarek i niepokojącymi prognozami dotyczącymi przyszłości tego zawodu oraz mając na uwadze fakt, że jednym z istotnych problemów ochrony zdrowia w Polsce jest niski wskaźnik pielęgniarek zatrudnionych na 1 tys. mieszkańców w bezpośredniej opiece nad pacjentem - Ministerstwo Zdrowia w ramach prac nad nową Strategią Odpowiedzialnego Rozwoju planuje rozpoczęcie działań mających na celu zmniejszenie deficytu kadr medycznych, w szczególności pielęgniarek i położnych. W celu zapewnienia opieki zdrowotnej dostosowanej do potrzeb społecznych oraz wyzwań demograficznych, Minister Zdrowia rozważa możliwość wprowadzenia zmian systemowych w obszarze kształcenia zawodowego pielęgniarek. Zmiany te polegałyby na uruchomieniu drugiej ścieżki kształcenia w zawodzie pielęgniarki w formie liceów medycznych oraz ewentualnym uruchomieniu kształcenia w zawodzie asystenta pielęgniarki na poziomie średnim, stanowiącego wsparcie dla pacjentów niesamodzielnych oraz personelu pielęgniarskiego. Taki system edukacji na poziomie średnim działa w niektórych krajach UE. Jednocześnie podkreślić należy, że kształcenie w systemie szkolnictwa wyższego na kierunkach pielęgniarstwo i położnictwo na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia, będzie prowa-

dzane równoległe, zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie. W związku z powyższym w dniu 15 czerwca br. Minister Zdrowia zwrócił się z prośbą do wojewodów o analizę zapotrzebowania na kształcenie w zawodach: pielęgniarki i asystenta pielęgniarki w liceach medycznych i medycznych szkołach zawodowych oraz ocenę zainteresowania prowadzeniem tego typu kształcenia w oparciu o istniejącą bazę medycznego średniego szkolnictwa zawodowego.

Na podstawie przekazanych informacji z 16 województw sformułowano następujące wnioski. W 12 województwach, w których przeprowadzono badanie ankietowe stwierdzono zainteresowanie uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych kształceniem w zawodach pielęgniarki i asystenta pielęgniarki na poziomie średnim (w 4 województwach nie przeprowadzono ankiety z uwagi na zakończenie roku szkolnego). Województwa dysponują odpowiednią bazą dydaktyczną do kształcenia w zawodach pielęgniarki i asystenta pielęgniarki (8 województw przekazało informację o szkołach zainteresowanych podjęciem kształcenia w ww. zawodach). Jednostki szkolące podkreślają również coraz większe zainteresowanie kształceniem zawodowym na poziomie średnim, ponieważ stworzy ono możliwość szybszego zaspakajania potrzeb rynku pracy.

Należy jednocześnie podkreślić, że Konsultant Krajowy w dziedzinie pielęgniarstwa jest za wprowadzeniem do systemu osób o niższych kwalifikacjach zawodowych np. asystentów pielęgniarek, które wykonywałyby czynności podstawowe a nie pielęgniarstwo, aby zmniejszyć obciążenie pracą pielęgniarek i poprawić bezpieczeństwo pracy i jakość opieki. Podobne stanowisko wyraził Konsultant Krajowy w dziedzinie pielęgniarstwa

pediatrycznego, w którego opinii zasadne jest wprowadzenie do systemu zawodu asystentki pielęgniarstwa, co poprawiłoby jakość opieki, zwiększyło liczbę osób sprawujących opiekę nad pacjentami, wykorzystany byłby potencjał i kompetencje, a koszty działalności byłyby zrationalizowane.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że w chwili obecnej w Ministerstwie Zdrowia prowadzona jest szczegółowa analiza dotycząca wprowadzenia przedstawionych powyżej rozwiązań w systemie kształcenia pielęgniarek, a następnie rozważona będzie decyzja w przedmiotowej sprawie. Ponadto prowadzone są konsultacje robocze z Krajowym Koordynatorem do spraw uznawania kwalifikacji zawodowych w celu zapewnienia zgodności proponowanego systemu kształcenia z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/55/EU z dnia 20 listopada 2013 r. zmieniającą dyrektywę 2005/236/WE w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych i rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym (rozporządzenie w sprawie IMI).

Podsumowując, prace nad ewentualnymi zmianami w systemie kształcenia trwają, żadne ostateczne decyzje jeszcze nie zapadły, a opinia przedstawicieli środowiska pielęgniarek i położnych będzie wzięta pod uwagę w dalszych pracach prowadzonych w przedmiotowym zakresie.

*Z upoważnienia
Ministra Zdrowia
Podsekretarz Stanu
Marek Tombarkiewicz*

Powyższe pismo MZ jest odpowiedzią na stanowisko nr 9 oraz europosłanki Pani Krystyny Łybackiej. (str. 5-6)

Komunikat

dla osób uprawnionych do wystawiania recept na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne refundowane ze środków publicznych w sprawie ubiegania się o nadanie numerów recept z wykorzystaniem Portalu NFZ.

Komunikat skierowany jest do osób uprawnionych do wystawiania recept na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne refundowane ze środków publicznych, z wyłączeniem lekarzy/ lekarzy dentyków/ felczerów ubezpieczenia zdrowotnego oraz pielęgniarek/położnych ubezpieczenia zdrowotnego, zwanych dalej osobami uprawnionymi do wystawiania recept.

Narodowy Fundusz Zdrowia informuje, że od początku sierpnia br, osoby uprawnione do wystawiania recept mogą uzyskać uprawnienia do pobierania numerów recept na leki refundowane na podstawie wniosku w postaci papierowej oraz w postaci elektronicznej, przekazywanego do właściwego oddziału Funduszu za pośrednictwem Portalu Personelu i Portalu Personelu-SNRL.

Udostępnione i zmodyfikowane aplikacje informatyczne z nową funkcjonalnością stanowią część Portalu NFZ i są dedykowane głównie dla pracowników medycznych.

Aplikacje informatyczne będą umożliwiały osobom uprawnionym do wystawiania recept:

- przygotowanie, wydruk i przekazanie wniosku w postaci elektronicznej o utrzymanie uprawnień do pobierania numerów recept po wygaśnięciu umów upoważniających do wystawiania recept, które wygasają z dniem 31 grudnia 2016 r,
- przygotowanie i wydrukowanie oświadczenia o rozwiązaniu umowy upoważniającej do wystawiania recept z jednoczesnym wnioskiem o utrzymanie, bądź nie, dostę-

pu do Portalu NFZ oraz uprawnień do pobierania numerów recept po rozwiązaniu umowy upoważniającej,

- przekazanie w postaci elektronicznej wniosku o aktualizację danych,
- przygotowanie, wydruk i przekazanie wniosku w postaci elektronicznej o dostęp do Portalu Personelu,
- przygotowanie, wydruk i przekazanie wniosku w postaci elektronicznej o uzyskanie uprawnienia do pobierania numerów recept na leki refundowane,
- pobieranie puli numerów recept na leki refundowane.

Podstawy prawne:

1. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 poz. 45.271 z późn. zm.);
2. Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 581, z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 345,1830 i 1991 oraz z 2016 r. poz. 652);
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 8 marca 2012 r. w sprawie recept lekarskich (Dz. U. z 2016 poz. 62);
5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie recept wystawianych przez pielęgniarki i położne (Dz. U. z 2015 poz. 1971);
6. Zarządzenie Nr 81/2016/DSOZ z dnia 29 lipca 2016 r, zmieniające zarządzenie Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia Nr 45/2009/DSOZ w sprawie korzystania z Portalu Narodowego Funduszu Zdrowia;
7. Zarządzenie Nr 80/2016/DGL Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia

29 lipca 2016 r. w sprawie trybu i sposobu postępowania dotyczącego nadawania osobom uprawnionym unikalnych numerów identyfikujących recepty.

Szczegółowe informacje dla osób uprawnionych do wystawiania recept

Wszystkie osoby uprawnione do wystawiania recept powinny zapoznać się z Zarządzeniem Nr 81/2016/DSOZ Prezesa NFZ zmieniającym zarządzenie Nr 45/2009/DSOZ Prezesa NFZ w sprawie korzystania z Portalu Narodowego Funduszu Zdrowia oraz z Zarządzeniem Nr 80/2016/DGL Prezesa NFZ z dnia 29 lipca 2016 r. w sprawie trybu i sposobu postępowania dotyczącego nadawania osobom uprawnionym unikalnych numerów identyfikujących recepty.

Zarządzenie Nr 81/2016/DSOZ Prezesa NFZ zmieniające zarządzenie Nr 45/2009/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w sprawie korzystania z Portalu Narodowego Funduszu Zdrowia wprowadza „Regulamin korzystania z Portalu NFZ przez pracowników medycznych” oraz wzór wniosku o uzyskanie dostępu do Portalu NFZ.

Zarządzenie Nr 80/2016/DGL Prezesa NFZ z dnia 29 lipca 2016 r. określa tryb i sposób nadawania numerów recept oraz tryb uzyskiwania uprawnień do pobierania numerów recept po zniesieniu obowiązku zawierania umów upoważniających do wystawiania recept.

I. Osoby uprawnione do wystawiania recept, które obecnie mają podpisaną umowę upoważniającą do wystawiania recept i posiadają dostęp do Portalu Personelu/ Portalu Personelu-SNRL.

Osoby uprawnione do wystawiania recept, które obecnie mają podpisaną umowę upoważniającą do wystawiania recept i posiadają dostęp do Portalu Personelu/ Portalu Personelu-SNRL, będą miały możliwość z wykorzystaniem Portalu Personelu przygotować, wydrukować oraz przekazać w postaci elektronicznej do właściwego oddziału Funduszu wnioski o utrzymanie uprawnień do pobierania numerów recept po wygaśnięciu umowy upoważniającej do wystawiania recept, zgodnie z wzorem określonym w załącznik nr 3 do Zarządzenia Nr 80/2016/DGL Prezesa NFZ z dnia 29 lipca 2016 r. w sprawie trybu i sposobu postępowania dotyczącego nadawania osobom uprawnionym unikalnych numerów identyfikujących recepty.

W ślad za przekazaniem wersji elektronicznej wniosku o utrzymanie uprawnień do pobierania numerów recept po wygaśnięciu umowy upoważniającej do wystawiania recept należy wysłać lub przekazać osobiście do właściwego oddziału Funduszu podpisany wniosek w postaci papierowej. Złożenie wniosku w postaci papierowej we właściwym oddziale Funduszu umożliwi utrzymanie uprawnień do pobierania numerów recept po wygaśnięciu umów upoważniających do wystawiania recept.

Przypominamy, że termin wygaśnięcia umów upoważniających upływa z dniem **31 grudnia 2016 r.** Przekazywanie wniosków będzie możliwe z początkiem **sierpnia br.**

Zaleca się jak najszybsze przekazanie wniosków w postaci papierowej i elektronicznej, gdyż z dniem 1 stycznia 2017 r., w sytuacji nieprzekazania tego wniosku, uprawnienia do pobierania

numerów recept zostaną automatycznie odebrane.

Szczegółowy tryb postępowania określa § 6 ust 5, 6 i 7 Zarządzenia Nr 80/2016/DGL Prezesa NFZ w sprawie trybu i sposobu postępowania dotyczącego nadawania osobom uprawnionym do wystawiania recept unikalnych numerów identyfikujących recepty.

Osoby uprawnione do wystawiania recept, które obecnie mają podpisaną umowę upoważniającą do wystawiania recept i posiadają dostęp do Portalu NFZ będą miały również możliwość zaktualizowania swoich danych osobowych oraz danych dotyczących wykonywanej działalności leczniczej wykorzystując udostępniony w Portalu Personelu wniosek o aktualizację danych. W celu aktualizacji danych należy wysłać ten wniosek do właściwego OW NFZ wyłącznie w wersji elektronicznej.

II. Osoby uprawnione do wystawiania recept, które obecnie mają podpisaną umowę upoważniającą do wystawiania recept, ale nie posiadają dostępu do Portalu NFZ i będą z niego korzystały w celu pobierania numerów recept

Osoby uprawnione do wystawiania recept, które obecnie mają podpisaną umowę upoważniającą do wystawiania recept, ale nie posiadają dostępu do Portalu NFZ i będą z niego korzystały w celu pobierania numerów recept mogą ubiegać się o uzyskanie dostępu do Portalu NFZ zgodnie z trybem i w sposób określony w Regulaminie korzystania z Portalu NFZ przez pracowników medycznych, stanowiący załącznik nr 4 do Zarządzenia Nr 45/2009/DSOZ w sprawie korzystania z Portalu Narodowego Funduszu Zdrowia, zmienionego zarządzeniem Nr 15/2010/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 8 marca 2010 r., zarządzeniem Nr 95/2011/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu

Zdrowia z dnia 19 grudnia 2011 r. oraz zarządzeniem Nr 81/2016/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 29 lipca 2016 r.

Uzyskanie dostępu do Portalu NFZ przez pracowników medycznych, od dnia wejścia w życie tego zarządzenia nie wymaga podpisania umowy upoważniającej do korzystania z tego portalu. Wystarczającą będzie akceptacja „Regulaminu korzystania z Portalu NFZ przez pracowników medycznych”.

III. Osoby uprawnione do wystawiania recept, które zamierzają rozwiązać umowę upoważniającą do wystawiania recept i mają konta w Portalu NFZ.

W przypadku, gdy osoba uprawniona do wystawiania recept nosi się z zamiarem rozwiązania umowy upoważniającej do wystawiania recept przed ustawowym terminem jej wygaśnięcia, z początkiem sierpnia br. będzie mogła za pośrednictwem Portalu Personelu, przygotować, wydrukować oraz przekazać w postaci elektronicznej do właściwego oddziału Funduszu oświadczenie o rozwiązaniu umowy upoważniającej do wystawiania recept, zgodnie z wzorem określonym w załącznik nr 2 do Zarządzenia Nr 80/2016/DGL Prezesa NFZ w sprawie trybu i sposobu postępowania dotyczącego nadawania osobom uprawnionym unikalnych numerów identyfikujących recepty.

Składając takie oświadczenie należy jednocześnie zadeklarować chęć utrzymania dostępu do Portalu NFZ i uprawnienia do pobierania numerów recept na leki refundowane albo złożyć rezygnację z tych uprawnień.

Oświadczenie w postaci papierowej należy złożyć lub wysłać do właściwego oddziału Funduszu. Od dnia wpływu oświadczenia w postaci papierowej do właściwego oddziału Funduszu obowiązuje miesięczny okres wypowiedzenia

umowy. Po jego zakończeniu uprawnienia do pobierania numerów recept zostaną utrzymane lub automatycznie anulowane, w zależności od złożonej w oświadczeniu deklaracji. Szczegółowy tryb postępowania określa § 6 ust 1-4 Zarządzenia Nr 80/2016/DGL Prezesa NFZ w sprawie trybu i sposobu postępowania dotyczącego nadawania osobom uprawnionym unikalnych numerów identyfikujących recepty.

Osoby uprawnione do wystawiania recept, które zamierzają utrzymać uprawnienia do pobierania numerów recept będą miały możliwość zaktualizowania swoich danych osobowych oraz danych dotyczących wykonywanej działalności leczniczej wykorzystując udostępniony w Portalu Personelu wniosek o aktualizację danych. W celu aktualizacji danych należy wysłać ten wniosek do właściwego OW NFZ wyłącznie w wersji elektronicznej.

IV. Osoby uprawnione do wystawiania recept, które po raz pierwszy zwracają się do Funduszu o nadanie numerów recept i nie mają konta w Portalu NFZ.

Osoby uprawnione do wystawiania recept, które zamierzają rozpocząć wystawianie recept na leki refundowane z początkiem sierpnia br. będą miały możliwość, za pośrednictwem Portalu Personelu, przygotować, wydrukować oraz przekazać w postaci elektronicznej do właściwego oddziału Funduszu wniosek o uzyskanie uprawnienia do pobierania numerów recept, zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 1 do Zarządzenia Nr 80/2016/DGL Prezesa NFZ w sprawie trybu i sposobu postępowania dotyczącego nadawania osobom uprawnionym unikalnych numerów identyfikujących recepty. Wymaga to posiadania aktywnego dostępu do Portalu NFZ. W związku z tym konieczne jest złożenie wcześniej wniosku o dostęp do Portalu NFZ.

Oba wnioski w postaci papierowej należy przekazać osobiście do właściwego oddziału Funduszu. Uzyskanie dostępu do Portalu NFZ oraz uprawnienia do pobierania numerów recept wymaga potwierdzenia tożsamości w trakcie jednorazowej wizyty we właściwym OW NFZ w chwili składania wniosków.

Szczegółowy tryb postępowania i zasady nadawania numerów recept oraz uprawnienia do pobierania numerów recept z wykorzystaniem Portalu Personelu określa w szczególności rozdział 2 i 3 Zarządzenia Nr 80/2016/DGL Prezesa NFZ w sprawie trybu i sposobu postępowania dotyczącego nadawania osobom uprawnionym unikalnych numerów identyfikujących recepty.

Szczegółowy tryb uzyskania dostępu do Portalu NFZ określa Regulamin korzystania z Portalu NFZ przez pracowników medycznych, stanowiący załącznik nr 4 do Zarządzenia Nr 45/2009/DSOZ w sprawie korzystania z Portalu Narodowego Funduszu Zdrowia zmienionego Zarządzeniem Nr 81/2016/DSOZ Prezesa NFZ.

V. Osoby uprawnione do wystawiania recept, wystawiające recepty pro auctore i pro familiae, które nie mają możliwości korzystania z Portalu NFZ.

W szczególnych przypadkach, uzyskanie uprawnienia do pobierania numerów recept przez osoby wystawiające wyłącznie recepty pro auctore i pro familiae będzie możliwe bezpośrednio w oddziale Funduszu, na podstawie złożonych dokumentów wyłącznie w postaci papierowej.

W szczególnych przypadkach dopuszcza się nadawanie numerów recept tym osobom przez dyrektora oddziału Funduszu, z wykorzystaniem systemu informatycznego oddziału Funduszu w miejscu wskazanym przez dyrektora oddziału NFZ.

PREZES NARODOWEGO FUNDUSZU ZDROWIA

– w sprawie trybu i sposobu postępowania dotyczącego nadania osobom uprawnionym unikalnych numerów identyfikujących recepty.

Warszawa, 04.08.2016

**Pani
Zofia Małas
Prezes
Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych**

Szanowna Pani Prezes

Zarządzeniem Nr 80/2016/DGL Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, z dnia 29 lipca 2016 r. w sprawie trybu i sposobu postępowania dotyczącego nadawania osobom uprawnionym unikalnych numerów identyfikujących recepty, które zostało przygotowane na podstawie art 102 ust. 5 pkt 25 ustawy dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 581, z późn. zm) oraz art. 48 ust 2a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 345, z późn. zm.), określa się zasady postępowania przy uzyskaniu uprawnienia do pobierania numerów recept, przez osoby uprawnione na mocy ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1991).

Na mocy obowiązujących przepisów dyrektorzy oddziałów wojewódzkich Narodowego Funduszu Zdrowia są zobowiązani do nadawania unikalnych numerów identyfikujących recepty. Zadanie to jest realizowane z wykorzystaniem systemów informatycznych Funduszu poprzez Portal NFZ, zgod-

nie z Zarządzeniem Nr 81/2016/DSOZ z dnia 29 lipca 2016 r. zmieniającym zarządzenie Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia Nr45/2009/DSOZ w sprawie korzystania z Portalu Narodowego Funduszu Zdrowia.

Pielęgniarki i położne zamierzające wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne oraz zlecenia na wyroby medyczne w trybie indywidualnym (w ramach praktyk zawodowych/pro familia/pro auctore) po wypełnieniu "Wniosku o uzyskanie uprawnienia do pobierania numerów recept oraz Wniosku o uzyskanie dostępu do Portalu NFZ, są zobowiązane do zgłoszenia się do właściwego terytorialnie oddziału wojewódzkiego NFZ, w celu przedłożenia właściwych dokumentów oraz potwierdzenia tożsamości osoby uprawnionej do wystawiania recept.

Wychodząc naprzeciw potrzebom pielęgniarek i położnych, wnioski będą mogły być złożone do właściwego oddziału wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia drogą elektroniczną, jeśli wniosek będzie złożony za pośrednictwem platformy ePUAP lub wnioski będzie prawidłowo podpisany podpisem elektronicznym, Funkcjonalności te zostaną udostępnione przez Narodowy Fundusz Zdrowia w najbliższym czasie.

Dla osób uprawnionych które ubiegają się o uprawnienie do pobierania unikalnych numerów identyfikujących recepty z wykorzystaniem Portalu Narodowego Funduszu Zdrowia, na stronach internetowych wszystkich oddziałów wojewódzkich NFZ, został umieszczony Komunikat, który ułatwia i szczegółowo wskazuje sposób postępowania pielęgniarek i położnych w tym obszarze.

Mając na względzie szeroki zakres informacji związanych z omawianym procesem dostępu do uzyskania uprawnienia do pobierania unikalnych identyfikujących numerów recept dla pielęgniarek i położnych, w załączeniu przekazuję „Komunikat dla osób uprawnionych do wystawiania recept na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne refundowane ze środków publicznych w sprawie ubiegania się o nadanie numerów recept z wykorzystaniem Portalu NFZ”, z nadzieją na dobrą i owocną współpracę, zarówno na szczeblu centralnym jak i wojewódzkim w tym zakresie.

Z up. Prezesa NFZ
Z-ca Prezesa ds. Finansowych
Maciej Miłkowski

KOMUNIKAT

w sprawie wykonywania przez pielęgniarki i położne zadań wynikających z procesu leczenia i realizacji zleceń lekarskich, w tym podawania leków różnymi drogami.

Ministerstwo Zdrowia, Departament Pielęgniarek i Położnych przypomina o bezwzględnym przestrzeganiu przez pielęgniarki i położne przepisów prawa w ramach udzielania świadczeń zdrowotnych.

Zasady wykonywania zawodów pielęgniarki i położnej określa ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz.U.2014.1435, z późn. zm.), natomiast zasady odpowiedzialności zawodowej pielęgniarek i położnych określa ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (Dz. U. Nr 174, poz. 1038, z późn. zm.).

Zgodnie z zapisem ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej;

- wykonywanie zawodu pielęgniarki/położnej polega na udzielaniu świadczeń zdrowotnych, w szczególności na: realizacji zleceń lekarskich w procesie diagnostyki, leczenia i rehabilitacji (art.4 ust.1 pkt 5, odpowiednio art. 5 ust. 1 pkt 8).
- Pielęgniarka i położna wykonują zawód, z należytą starannością, zgodnie z zasadami etyki zawodowej, poszanowaniem praw pacjenta, dbałością o jego bezpieczeństwo, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej (art.11 ust. 1).
- Pielęgniarka i położna wykonują zlecenia lekarskie zapisane w dokumentacji medycznej (art.15ust.1).
- Zapis w dokumentacji medycznej, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy zleceń wykonywanych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego (art. 15 ust.2).
- W przypadku uzasadnionych wątpliwości pielęgniarka i położna mają prawo domagać się od lekarza, który wydał zlecenie, by uzasadnił potrzebę jego wykonania (art. 15 ust.3).

Powyższy przepis określa, iż zlecenia lekarskie, które zobowiązana jest wykonać pielęgniarka/położna, zawsze ma być sporządzone przez lekarza pisemnie. Zlecenie powinno być zapisane czytelnie i zawierać wszystkie dane i wska-

zania (datę sporządzenia zlecenia, nazwę leku, postać leku, dawkę, drogę podania, czas podania, podpis osoby zlecającej itp.) niezbędne do jego wykonania. Jeżeli pisemne zlecenie wydane przez lekarza, jest niezrozumiałe, budzi wątpliwości lub nie zawiera wszystkich danych koniecznych do jego wykonania, wówczas pielęgniarka/położna jest zobowiązana porozumieć się w tej sprawie z lekarzem wydającym powyższe zlecenie i ustalić sposób postępowania, który powinien być określony pisemnie w karcie zleceń. Taka procedura przekazywania przez lekarza zleceń pielęgniarko/położnej minimalizuje możliwość pomyłki wynikającej z niezrozumienia zlecenia lub niewłaściwej jego interpretacji.

Odstąpienie od warunków realizacji pisemnego zlecenia lekarskiego jest dopuszczalne tylko wówczas gdy zachodzi konieczność, podejmowania działań w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego. Bezpóźniej po zakończeniu wykonywania zleceń w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego pielęgniarka/położna jest zobowiązana udokumentować swoje działania w dokumentacji medycznej na podstawie otrzymanego w formie pisemnej zlecenia lekarskiego.

Zgodnie z przepisami ustawy o samorządzie pielęgniarek i położnych, członkowie samorządu są zobowiązani:

- postępować zgodnie z zasadami etyki zawodowej oraz zasadami wykonywania zawodu określonymi w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r.o zawodach pielęgniarki i położnej (art. 11 ust.1),
- sumiennie wykonywać obowiązki zawodowe (art.11 ust.2).

Pielęgniarka i położna jako członek samorządu podlega odpowiedzialności zawodowej za naruszenie zasad etyki zawodowej lub przepisów dotyczących wykonywania zawodu, zwane dalej „przewinieniem zawodowym” (art.36 ust. 1).

Ze względu na bezpieczeństwo pacjenta, jak również bezpieczeństwo pielęgniarki/po-

łożnej niedopuszczalne jest wykonywanie zleceń lekarskich, przekazywanych w innej formie niż forma pisemna.

W związku z powyższym należy przywołać przepisy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (Dz.U.2015.2069), które określają między innymi, iż dokumentacja medyczna, jest prowadzona w postaci elektronicznej lub w postaci papierowej oraz wskazują, że dokumentację indywidualną wewnętrzną stanowi w szczególności historia choroby. Natomiast do historii choroby dołącza się dokumenty dodatkowe, w szczególności:

- 1) kartę indywidualnej opieki pielęgniarskiej;
- 2) kartę indywidualnej opieki prowadzonej przez położną;
- 3) kartę obserwacji lub kartę obserwacji porodu;
- 4) kartę gorączkową;
- 5) kartę zleceń lekarskich;

Powyższe przepisy precyzują także zasady prowadzenia dokumentacji wskazując, iż:

- każdy wpis w dokumentacji opatruje się oznaczeniem osoby dokonującej wpisu,
- wpis dokonany w dokumentacji nie może być z niej usunięty, a jeżeli został dokonany błędnie, skreśla się go i zamieszcza adnotację o przyczynie błędu oraz datę i oznaczenie osoby dokonującej adnotacji.

Przepisy cytowanego rozporządzenia obowiązują każdą osobę wykonującą zawód medyczny i ich znajomość nie powinna pozostawiać wątpliwości, co do zasad ich stosowania.

Ministerstwo Zdrowia Departament Pielęgniarek i Położnych po uzgodnieniu z Konsultantami Krajowymi w dziedzinie pielęgniarstwa, dziedzinie pielęgniarstwa pediatrycznego oraz dziedzinie pielęgniarstwa ginekologiczno-położniczego przekazuje przedmiotowy komunikat do środowiska zawodowego pielęgniarek i położnych w celu przypomnienia przepisów prawa ważnych dla wykonywania świadczeń zdro-

wotnych wynikających z przyjmowania i realizacji zleceń lekarskich.

Jednocześnie Ministerstwo Zdrowia informuje, że zwróciło się do Wojewodów z prośbą o zobowiązanie konsultantów wojewódzkich w dziedzinie pielęgniarstwa do nawiązania współpracy z pielęgniarską kadrą kierowniczą (dyrektorzy i zastępcy dyrektorów ds. pielęgniarstwa, pielęgniarki naczelne, przełożone pielęgniarek) w podmiotach leczniczych w zakresie przeprowadzenia szkoleń dla pielęgniarek i położnych, dotyczących zasad przyjmowania, realizacji i dokumentowania zleceń lekarskich, w szczególności przygotowania i podawania zleconych leków.

Ministerstwo Zdrowia przypomina także, że na stronie internetowej Ministerstwa Zdrowia w zakładce System Ochrony Zdrowia, podzakładce Pielęgniarki i Położne zamieszczone są następujące opinie i stanowisko:

1. Pani Beata Ostrzyckiej, Konsultanta Krajowego w dziedzinie pielęgniarstwa Rodzinnego. Opinia w sprawie podawania przez pielęgniarki środowiskowe/rodzinne leków drogą dożylną (w tym wlewów kroplowych) oraz leków podawanych w iniekcjach domięśniowych (tj. żelazo i antybiotyki).
2. Pani dr n. med. Krystyny Pi-skorz - Ogórek, Konsultanta Krajowego w dziedzinie pielęgniarstwa pediatrycznego. Opinia w sprawie wykonywania przez pielęgniarki iniekcji penicyliny prokainowej i preparatów penicylino-pochodnych u dzieci w warunkach ambulatoryjnych.
3. Pani dr hab. dr n. hum. Marii Kózki, prof. UJ, Konsultanta Krajowego w dziedzinie pielęgniarstwa.

Stanowisko w sprawie podawania przez pielęgniarkę penicyliny prokainowej w warunkach ambulatoryjnych.

Dyrektor Departamentu Pielęgniarek i Położnych
dr n. o zdr. Beata Cholewka

Wytyczne Konsultanta Krajowego w dziedzinie pielęgniarstwa w sprawie organizacji szkoleń przez podmioty lecznicze dotyczących zasad przyjmowania, realizacji i dokumentowania zleceń lekarskich przez pielęgniarki i położne z dnia 29 lipca 2016r.

1. Założenia ogólne

Za organizację szkolenia i nadzór w danym podmiocie leczniczym odpowiedzialna jest pielęgniarska kadra kierownicza (dyrektor lub zastępca dyrektora ds. pielęgniarstwa, naczelnia pielęgniarka, przełożona pielęgniarek).

2. Osoby uczestniczące w szkoleniu

Wszystkie pielęgniarki i położne zatrudnione w podmiocie leczniczym.

3. Zawartość merytoryczna szkolenia

Szkolenie powinno obejmować tematykę związaną z bezpieczeństwem wykonywania przez pielęgniarkę i położną świadczeń zdrowotnych, w tym realizacji zleceń lekarskich.

Szkolenie obejmuje poziom podstawowy i specjalistyczny.

Zalecane tematy:

I. Poziom podstawowy

1. Prawne uwarunkowania wykonywania świadczeń zdrowotnych przez pielęgniarkę i położną, w tym wykonywania zleceń lekarskich i odmowa ich wykonania.
2. Zasady dokumentowania świadczeń wykonywanych przez pielęgniarkę i położną - podstawy prawne.
3. Ryzyko zdarzeń niepożądanych związanych z podawaniem leków w pracy pielęgniarki i położnej - analiza przypadków.

4. Odpowiedzialność zawodowa pielęgniarki w sytuacji popełnienia błędu.

II. Poziom specjalistyczny

1. Bezpieczeństwo w podawaniu leków przez pielęgniarkę i położną.
2. Zasady podawania leków specyficznych w danym oddziale szpitalnym lub w domu pacjenta (przechowywanie, rozpuszczanie, drogi podania, dawki, interakcje, itp.)
3. Analiza przykładów z praktyki uczestników szkolenia
4. Metody szkolenia

O doborze metod szkolenia decyduje podmiot leczniczy.

Rekomendowane są metody interaktywne, warsztatowe, ćwiczeniowe i seminaryjne - w małych grupach.

5. Czas trwania szkolenia

Czas trwania szkolenia określa organizator, w zależności od potrzeb występujących w danym podmiocie leczniczym.

6. Zaliczenie szkolenia

Warunkiem zaliczenia szkolenia jest obecność na wszystkich zajęciach, w tym celu organizator jest zobowiązany prowadzić listę obecności z podpisem uczestnika szkolenia. Po przeprowadzonym szkoleniu należy przeprowadzić ankietę ewaluacyjną, której celem jest

ocena jakości oraz zakresu merytorycznego szkolenia, a także zdiagnozowanie dalszych potrzeb osób uczestniczących w szkoleniu. Zakres merytoryczny ankiety oraz sposób jej przeprowadzenia organizator powinien omówić i uzgodnić z realizatorem szkolenia. Udział w szkoleniu każdego uczestnika powinien zostać udokumentowany w jego aktach osobowych.

7. Kwalifikacje kadry prowadzącej szkolenie:

O doborze kadry decyduje podmiot leczniczy. Dobór osób prowadzących szkolenie powinien odpowiadać tematyce szkolenia.

8. Współpraca z Konsultantem wojewódzkim w dziedzinie pielęgniarstwa

Informację o przeprowadzeniu szkolenia, w tym o czasie jego trwania, liczbie uczestników oraz o zrealizowanej tematyce szkolenia, podmiot leczniczy (osoba odpowiedzialna za realizację szkolenia) jest zobowiązany przekazać do Konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie pielęgniarstwa, nie później niż do 10 stycznia 2017r.

*Dr hab. n. hum. Maria Kózka prof. UJ
Konsultant Krajowy
w dziedzinie pielęgniarstwa*

Stanowisko Nr 2

Prezydium Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych z dnia 1 września 2016 r.

W odniesieniu do treści Komunikatu w sprawie wykonywania przez pielęgniarki i położne zadań wynikających z procesu leczenia i realizacji zleceń lekarskich, w tym podawania leków różnymi drogami oraz wytycznych Konsultanta krajowego w dziedzinie pielęgniarstwa w sprawie organizacji szkoleń przez podmioty lecznicze dotyczących zasad przyjmowania, realizacji i dokumentowania zleceń lekarskich przez pielęgniarki i położne.

Prezydium NRPIP, odnosząc się do cyt. powyżej Komunikatu Ministerstwa Zdrowia z dnia 29 lipca 2016 r. wyraża sprzeciw wobec wskazanego na wstępie Komunikatu, nieuzasadnionego dowodami, wezwania do bezwzględnego przestrzegania prawa przez pielęgniarki i położne. Powstaje bowiem pytanie, z jakich powodów nakaz ten został ograniczony do poszanowania prawa wyłącznie w „ramach udzielanych świadczeń zdrowotnych”.

Nie negując dalszych, obszernych wywodów dotyczących analizy przepisów prawnych regulujących zasady wykonywania zawodu pielęgniarki oraz położnej należy stwierdzić, iż pielęgniarka oraz położna dysponu-

jąca aktualnym prawem wykonywania zawodu jest w pełni przygotowana do wykonywania tego zawodu, również w zakresie prawidłowej realizacji zleceń lekarskich, prowadzenia dokumentacji medycznej, w tym dokumentowania udzielanych świadczeń zdrowotnych.

W ocenie Prezydium NRPIP brak jest podstaw do formułowania oraz wyrażania sugestii dotyczących występowania naruszeń prawa w obszarze związanym z realizacją zleceń lekarskich w stopniu bezpośrednio zagrażającym pacjentom, pielęgniarkom, położnym które uzasadniałyby prowadzenie w tym obszarze masowych szkoleń adresowanych tylko do pielęgniarek i położnych. W praktyce udzielanych świadczeń zdrowotnych problem wystawienia pisemnego zlecenia leży po stronie lekarzy. **To nie pielęgniarki i położne mają dbać o prawidłowe wydawanie zleceń lekarskich, ale sami lekarze jako profesjonaliści winni przywiązywać należytą staranność do zachowania pisemnej formy zlecenia.** Prezydium NRPIP dostrzegając potrzebę dbałości o bezpieczeństwo zdrowotne pacjenta oraz wy-

stępowanie pojedynczych przypadków nieprawidłowości w obszarze udzielanych świadczeń zdrowotnych, widzi zasadność realizacji szkoleń obejmujących szereg istotnych aspektów komunikacji pomiędzy wszystkimi członkami zespołu terapeutycznego, m.in. przekazywania niezbędnych w procesie terapeutycznym informacji dotyczących pacjenta, w tym również prawidłowości wydawania przez lekarzy zleceń oraz ich wykonywania przez pielęgniarki i położne. Jednak realizacja przez podmioty lecznicze wytycznych wskazanych w komunikacie, w sposób wybiórczy i dotyczący tylko niektórych grup zawodowych zaangażowanych w proces udzielania świadczeń zdrowotnych tj. pielęgniarek i położnych jest w ocenie Prezydium NRPIP działaniem, którego rzeczywisty skutek będzie znacząco odbiegał od zakładanego efektu.

Zdaniem Prezydium NRPIP szkolenia takie powinny obejmować przede wszystkim lekarzy, ewentualnie lekarzy oraz pielęgniarki i położne, w innym przypadku brak jest celowości ich przeprowadzania.

KSZTAŁCENIE PODYPLOMOWE PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH

Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych

Warszawa, 25.08.2016 r.

KOMUNIKAT w sprawie kursów specjalistycznych stanowiących warunki zakwalifikowania na specjalizację lub kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki oraz pielęgniarstwa ratunkowego dla pielęgniarek.

Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych w załączeniu przedstawia opinie Konsultantów krajowych w dziedzinach pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki oraz pielęgniarstwa ratunkowego, w sprawie kursów specjalistycznych stanowiących warunki zakwalifikowania na specjalizację lub kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki oraz pielęgniarstwa ratunkowego dla pielęgniarek.

Centrum przyjmuje ww. opinie jako obowiązujące na dzień dzisiejszy w zatwierdzonych programach kształcenia dla pielęgniarek, położnych i planuje wprowadzenie następujących zmian w zapisach założeń organizacyjno-programowych:

1. Specjalizacji w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki, cyt.:

„Organizator powinien potwierdzić w dokumentacji przebiegu kształcenia, przed rozpoczęciem zajęć stażowych, że uczestnik szkolenia posiada zaświadczenie o ukończeniu:

- kursu specjalistycznego Resuscytacja krążeniowo-oddechowa - warunek nie dotyczy pielęgniarek, które posiadają już tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego lub dyplom ratownika medycznego lub ukończyły kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego lub kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki lub kurs Advanced Life Support (ALS).
- kursu specjalistycznego „Wykonanie i interpretacja zapisu elektrokardiograficznego”;

2. Kursu kwalifikacyjnego w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki, cyt.:

„Organizator powinien potwierdzić w dokumentacji przebiegu kształcenia, przed rozpoczęciem zajęć stażowych, że uczestnik szkolenia posiada zaświadczenie o ukończeniu:

- kursu specjalistycznego Resuscytacja krążeniowo-oddechowa - warunek nie dotyczy pielęgniarek, które posiadają już tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego lub dyplom ratownika medycznego lub ukończyły kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego lub kurs Advanced Life Support (ALS).

- kursu specjalistycznego „Wykonanie i interpretacja zapisu elektrokardiograficznego.”

3. Specjalizacji w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego, cyt.: „Organizator powinien potwierdzić w dokumentacji przebiegu kształcenia, przed rozpoczęciem zajęć stażowych, że uczestnik szkolenia posiada zaświadczenie o ukończeniu:

- kursu specjalistycznego Resuscytacja krążeniowo-oddechowa i kursu specjalistycznego Resuscytacja oddechowo-krążeniowa noworodka warunek nie dotyczy pielęgniarek, które posiadają już tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki lub dyplom ratownika medycznego lub ukończyły kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego lub kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki lub kurs Advanced Life Support (ALS).

- kursu specjalistycznego „Wykonanie i interpretacja zapisu elektrokardiograficznego.”

4. Kursu kwalifikacyjnego w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego, cyt.: „Organizator powinien potwierdzić w dokumentacji przebiegu kształcenia, przed rozpoczęciem zajęć stażowych, że uczestnik szkolenia posiada zaświadczenie o ukończeniu:

- kursu specjalistycznego Resuscytacja krążeniowo-oddechowa i kursu specjalistycznego Resuscytacja oddechowo-krążeniowa noworodka - warunek nie dotyczy pielęgniarek, które posiadają już tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki lub dyplom ratownika medycznego lub ukończyły kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki lub kurs Advanced Life Support (ALS).

Jednocześnie Centrum informuje, że jest w trakcie opracowywania i wprowadzania zmian do programów kształcenia i wymóg legitymowania się określonymi kursami specjalistycznymi nie będzie już rozpatrywany na etapie postępowania kwalifikacyjnego na specjalizację lub kurs kwalifikacyjny. Wymogi te jednak pozostają, ale będą musiały zostać spełnione przez pielęgniarki i położne do momentu rozpoczęcia zajęć stażowych realizowanych w ramach danej specjalizacji lub kursu kwalifikacyjnego, co znalazło odzwierciedlenie w proponowanych powyżej zapisach (o czym była mowa w Komunikacie z dnia 25 sierpnia 2016r. w sprawie kursów specjalistycznych stanowiących warunki zakwalifikowania na specjalizację lub kurs kwalifikacyjny dla pielęgniarek, położnych).

Maria Jolanta Królak
Dyrektor Centrum
Kształcenia Podyplomowego
Pielęgniarek i Położnych

OPINIE KONSULTANTÓW KRAJOWYCH W SPRAWIE KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH.

OPINIA: dotycząca legitymowania się zaświadczeniem o ukończeniu kursu specjalistycznego Resuscytacja krążeniowo-oddechowa, która warunkuje zakwalifikowanie na kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki przez pielęgniarkę, która jest instruktorem ALS lub posiada tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego.

W mojej opinii pielęgniarka, która ukończyła szkolenie specjalizacyjne w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego powinna zostać zwolniona z odbycia kursu specjalistycznego RKO, ponieważ osoba, która jest specjalistką w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego zdobyła uprawnienia znacznie rozszerzone, ale między innymi takie jakie są wykazane po ukończeniu kursu specjalistycznego z RKO. Analizując program szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego stwierdzam, że w programie jest wiele modułów, które wykazują treści z programu kursu specjalistycznego RKO poszerzone o wiele więcej godzin wykładów, ćwiczeń, oraz zajęć praktycznych. Między innymi:

Moduł III:

„STANY ZAGROŻENIA ŻYCIA I ZDROWIA DOROSŁYCH - OCENA STANU PACJENTA W MEDYCYNIE

RATUNKOWEJ” - obejmuje 40 godz. wykładów, 30 godz. ćwiczeń, 35 godz. zajęć praktycznych,

Moduł IV:

„STANY ZAGROŻENIA ŻYCIA I ZDROWIA DOROSŁYCH - METODY LECZENIA Z UWZGLĘDNIENIEM ZASAD PROCEDUR I STANDARDÓW” - obejmuje 40 godz. wykładów, 30 godz. ćwiczeń, 56 godz. zajęć praktycznych.

Moduł VI:

„KARDIOLOGICZNE STANY ZAGROŻENIA ŻYCIA I ZDROWIA DOROSŁYCH” obejmuje 15 godz. wykładów, 21 godz. ćwiczeń.

Moduł XI:

„STANY ZAGROŻENIA ŻYCIA I ZDROWIA DZIECI” - obejmuje 40 godz. wykładów, 20 godz. ćwiczeń oraz 56 godz. zajęć praktycznych.

Pielęgniarka, która ukończyła kurs ALS i otrzymała certyfikat Polskiej

Rady Resuscytacji w mojej opinii również powinna być zwolniona z odbycia kursu specjalistycznego: Resuscytacja krążeniowo-oddechowa, ponieważ zakres kursu Zaawansowane Czynności Resuscytacyjne, Advanced Life Support (ALS) obejmuje materiał taki jaki jest przewidziany w programie kursu specjalistycznego RKO.

Reasumując: Uważam, że pielęgniarka posiadająca specjalizację w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego oraz pielęgniarka, która ukończyła kurs ALS i jest instruktorem zaawansowanych czynności resuscytacyjnych, powinna być obligatoryjnie zwolniona z obowiązku ukończenia kursu specjalistycznego: Resuscytacja krążeniowo-oddechowa.

*Anna Małecka-Dubiela
Konsultant Krajowy z dziedziny
Pielęgniarstwa ratunkowego*

Poznań, 11.07 2016r

Pani

dr n. o zdr. Beata Cholewka

DYREKTOR

Departamentu Pielęgniarek i Położnych

W odpowiedzi na pismo PPK 0762 11.20161 JJ w sprawie stanowiska dotyczącego postępowania kwalifikacyjnego na kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki w stosunku do osoby posiadającej dyplom specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego. W aktualnej sytuacji prawnej warunkiem zakwalifikowania na kurs kwalifikacyjny dla pielęgniarek w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki jest spełnienie przez pielęgniarkę wymogów zawartych w art 71 ust 2 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz U. z

2014 r, poz. 1435, z późn zm), a ponadto legitymowanie się zaświadczeniem o ukończeniu kursu specjalistycznego „Resuscytacja krążeniowo-oddechowa” oraz kursu specjalistycznego „Wykonanie i interpretacja zapisu elektrokardiograficznego”. Warunki takie w pełni spełniają osoby, które ukończą specjalizację w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego zgodnie z wymogami zawartymi w art. 67 ust. 4 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz U z 2014 r., poz. 1435, z późn. zm).

Osoby, które legitymują się dyplomem specjalisty uzyskanym na podstawie wcześniej obowiązujących Ramo-

wych programów bloku specjalistycznego specjalizacji w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego dla pielęgniarek, w wykazie umiejętności będących przedmiotem kształcenia posiadają m.in umiejętności, które nabywa osoba po ukończeniu kursu specjalistycznego „Resuscytacja krążeniowo-oddechowa” oraz kursu specjalistycznego „Resuscytacja krążeniowo-oddechowa noworodka”.

W związku z powyższym, w postępowaniu kwalifikacyjnym na kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki pielęgniarka, która posiada dyplom specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego nie musi legitymować się zaświadczeniem o ukończeniu kursu specjalistycznego Resuscytacja krążeniowo-oddechowa.

*Danuta Dyk
Konsultant Krajowy w dziedzinie
pielęgniarstwa anestezjologicznego
i intensywnej opieki*

NOWO WYBRANI KONSULTANCI WOJEWÓDZCY

dr nauk o zdrowiu Beata Skokowska – po ukończeniu Liceum Medycznego w Drezdenu w 1990r. podjęła pracę zawodową w Szpitalu Wojewódzkim w Poznaniu w Oddziale Chirurgii Ogólnej A na stanowisku pielęgniarki. W latach 1997-2001 studiowała na Wydziale Nauk o Zdrowiu Akademii Medycznej w

Poznaniu na kierunku Pielęgniarstwo uzyskując w 2001r. tytuł magistra pielęgniarstwa. Kontynuując pracę zawodową w oddziale Chirurgii Szpitala Wojewódzkiego do roku 2010 awansowała na stanowisko młodszego asystenta. Od grudnia 2003r. została zatrudniona na stanowisku wykładowcy akademickiego w Katedrze Pielęgniarstwa na Wydziale Nauk o Zdrowiu.

Dbając o rozwój zawodowy w 2010 roku ukończyła szkolenie specjalizacyjne uzyskując tytuł pielęgniarki specjalisty w pielęgniarstwie geriatrycznym. Natomiast w 2013r. po złożeniu wymaganych egzaminów Uchwałą Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu uzyskała stopień naukowy doktora nauk o zdrowiu.

Pani Beata Skokowska jest bardzo dobrym nauczycielem akademickim, pielęgniarką zaangażowaną nie tylko w rozwój zawodowy, ale także w działalność samorządową. Od dwóch kadencji jest delegatem na Zjazd Okręgowy, była także w VI kadencji Sekretarzem Okręgowej Komisji Rewizyjnej.

Wyróżnia się wysokimi kwalifikacjami zawodowymi, łatwo nawiązuje kontakt z ludźmi, a duży zasób wiedzy zawodowej ułatwia służyć radą i pomocą innym, nie tylko najbliższym współpracownikom, w rozwiązywaniu problemów wynikających z procesu pracy. Cechuje ją również skuteczność w działaniu.

W styczniu bieżącego roku otrzymała rekomendację Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Poznaniu do pełnienia funkcji Konsultanta Wojewódzkiego w dziedzinie pielęgniarstwa i we wrześniu decyzją Wojewody Wielkopolskiego została powołana do pełnienia powyższych funkcji.

Pani Konsultant!

Gratuluje nominacji i życzę powodzenia w realizacji przyjętych zadań na rzecz środowiska pielęgniarstwa.

Przewodnicząca Okręgowej Rady
Pielęgniarek i Położnych
w Poznaniu
mgr Teresa Kruczkowska

mgr Alicja Stanikowska – po ukończeniu nauki w Liceum Medycznym Pielęgniarstwa w Gnieźnie i otrzymaniu dyplomu pielęgniarki w 1980r. podjęła pracę w Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Gnieźnie, gdzie pracowała do 1981r.

Od 1981 – 1983r. była zatrudniona w Przemysłowym Zakładzie Opieki Zdrowotnej HCP w Poznaniu na stanowisku pielęgniarki. W latach 1983 - 1999 podjęła pracę w Zespole Opieki Zdrowotnej jako pielęgniarka środowiskowa, a następnie jako pielęgniarka rodzinna. Od roku 2000 kieruje Pielęgniarskim Ośrodkiem Medycyny Środowiskowo Rodzinnej „Melisa” s.c w Poznaniu.

Pracując aktywnie zawodowo jednocześnie podnosiła swoje kwalifikacje kończąc studia licencjackie na kierunku Zarządzanie i Marketing, specjalność organizacja i zarządzanie zakładami opieki zdrowotnej. Kontynuując naukę w 2011r. ukończyła na Uniwersytecie im. A. Mickiewicza w Poznaniu studia magisterskie kierunku filozofia, specjalność komunikacja społeczna. Pani Alicja Stanikowska ustawicznie podnosi swoje kwalifikacje uczestnicząc w licznych kursach i szkoleniach z dziedziny pielęgniarstwa środowiskowo / rodzinnej z opieki paliatywnej. We wrześniu 2015r. uzyskała tytuł pielęgniarki specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego.

Na uwagę zasługuje również działalność społeczna. Pani Alicja Stanikowska uczestniczy w pracach komisji ds. indywidualnych, grupowych praktyk pielęgniarek i położnych. Jest członkiem zarządu Oddziału Terenowego Kolegium Pielęgniarek i Położnych Rodzinnych w Polsce. Od 2006 r. czynnie uczestniczy w spotkaniach dotyczących udzielania świadczeń w POZ z przedstawicielami Ministerstwa Zdrowia, Narodowego Funduszu Zdrowia oraz Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych. Bierze aktywny udział w pracach zespołu ds. opracowania propozycji modelu realizacji świadczeń pielęgniarki i położnej POZ, w posiedzeniach Zespołu roboczego przy Zespole Parlamentarnym w zakresie zmian w Ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz w pracach Zespołu ds. opracowania propozycji modelu realizacji świadczeń pielęgniarki i położnej POZ powołanego przez MZ. Współpracuje z Uniwersytetem Medycznym im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu jako opiekun zajęć praktycznych w zakresie pielęgniarstwa rodzinnego. Za pracę społeczno-zawodową otrzymała odznaczenia – Brązowy Krzyż Zasługi oraz odznakę za Zasługi dla Samorządu Pielęgniarek i Położnych.

Wysokie kwalifikacje zawodowe, doświadczenie i umiejętności organizacyjne sprawiły, że Wojewoda Wielkopolski powołał p. Alicję Stanikowską do pełnienia funkcji Konsultanta Wojewódzkiego w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego.

Pani Konsultant!

Gratuluje nominacji i życzę dalszego zapędu do kontynuowania prac na rzecz pielęgniarek rodzinnych oraz wielu sukcesów na tym polu.

Przewodnicząca Okręgowej Rady
Pielęgniarek i Położnych
w Poznaniu
mgr Teresa Kruczkowska

WYDARZENIA OD 4.08.– 7.10.2016r.

4.08.16r. – Spotkanie Zespołu Pielęgniarek Środowiskowych – Rodzinnych.

18.08.16r. – Posiedzenie Prezydium ORPiP, na którym podjęto 89 Uchwał/dostępne na stronie internetowej OIPiP/

30.08.16r. – Posiedzenie Komisji Socjalnej. Zapomogi przyznano pielęgniarkom i położnym na ogólną kwotę 19 800 zł

30.08.16r. – Spotkanie Zespołu ds. Pielęgniarek Środowiska Nauczania i Wychowania.

1.09.16r. – Posiedzenie Komisji ds. Polityki Szpitalnej, na którym wskazano składy osobowe komisji konkursowych na kierownicze stanowiska pielęgniarskie oraz na stanowiska ordynatorów

5.09.16r – Posiedzenie Komisji ds. Refundacji Kosztów Kształcenia i Doskonalenia Zawodowego, na którym przyznano refundację na ogólną kwotę 44 213 złotych dla 76 pielęgniarek/pielęgniarzy i położnych

6.09.16r. – Posiedzenie ORPiP, na którym podjęto 69 Uchwał/dostępne na stronie internetowej OIPiP/

8.09.16r. – Spotkanie Zespołu Położnych

08.09.2016r. – Spotkanie zespołu interdyscyplinarnego w sali sesyjnej UM Poznania, w którym

brała udział Przewodnicząca OIPiP T. Kruczkowska

09.09.2016r. - Rozpoczęcie kursu specjalistycznego „Wywiad i badanie fizykalne” dla pielęgniarek i położnych realizowanego w ramach projektu PO WER finansowanego ze środków UE

13-15.09.16r. – Przewodnicząca i Wiceprzewodniczący ORPiP w Poznaniu uczestniczyli w posiedzeniu NRPiP, które było połączone z Jubileuszem 25-lecia Samorządu Zawodowego Pielęgniarek i Położnych

16.09.2016r. - Początek kursu specjalistycznego „Ordynowanie leków i wypisywanie recept” cz. I dla pielęgniarek i położnych realizowanego w ramach projektu PO WER finansowanego ze środków UE

20.09.2016r. Uczestniczki specjalizacji w dziedzinie „Pielęgniarstwa środowiska nauczania i wychowania” organizowanej przez OIPiP zdały egzamin państwowy. Średnia z egzaminu wynosiła ponad 160 pkt.

23.09.16r. – Uroczystość XXV – lecia Samorządu Zawodowego Pielęgniarek i Położnych w Poznaniu /informacje wew. numeru/.

– początek I edycji kursu specjalistycznego „EKG” oraz II edycji kursu specjalistycznego „Wywiad i badanie fizykalne” dla pielęgniarek i po-

łożnych finansowanych ze środków UE

26.09.2016r. – Przewodnicząca uczestniczyła w uroczystości XXV – lecia Samorządu Aptekarskiego.

27.09.16r. - Posiedzenie Komisji ds. Przeszkoleń po przerwie w wykonywaniu zawodu. Zaświadczenia o odbyciu przeszkolenia po przerwie w wykonywaniu zawodu otrzymała 1 pielęgniarka.

28.09.16r. – Posiedzenie Prezydium ORPiP, na którym podjęto 47 Uchwał / dostępne na stronie internetowej OIPiP/

– Posiedzenie Komisji Etyki.

4.10.16r. – Przewodnicząca ORPiP uczestniczyła w Uroczystej Inauguracji Roku Akademickiego Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu.

– Wiceprzewodnicząca ORPiP uczestniczyła w Uroczystej Inauguracji Roku Akademickiego w WSPiA w Poznaniu.

6.10.16r. – Posiedzenie Komisji Socjalnej. Zapomogi przyznano na kwotę 11.900 zł

7.10.16r. – Przewodnicząca uczestniczyła w Uroczystości XXV – lecia Samorządu Zawodowego Pielęgniarek i Położnych w Kaliszu.

Opracowała J. Plens - Gałąska

KONDOLENCJE

Z żalem zawiadamiam, że dnia 18 sierpnia 2016r. odeszła na „wieczny dyżur”
nasza Koleżanka Pielęgniarka

ś † p.

Maria Szewczyk

przez wiele lat związana pracą ze Szpitalem im. J. Strusia, a następnie z ZPCHr,
zawsze pełna ciepła i dobroci dla innych.

Rodzinie oraz Bliskim składam serdeczne wyrazy współczucia.

Przewodnicząca Okręgowej Rady
Pielęgniarek i Położnych
Teresa Kruczkowska

Stanowisko Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych z dnia 15 września 2016 r. w sprawie manifestacji pracowników służby zdrowia planowanej na 24 września 2016 r. w Warszawie.

Stanowisko nr 5 Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych z dnia 15 września 2016 r. w sprawie manifestacji pracowników służby zdrowia planowanej na 24 września 2016 r. w Warszawie

Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych po zapoznaniu się z pismem skierowanym do samorządu zawodowego przez Porozumienie Zawodów Medycznych zrzeszających przedstawicieli dziewięciu ogólnopolskich związków zawodowych, w pełni solidaryzuje się z postulatami przedstawicieli wszystkich grup pracowników reprezentujących zawody medyczne w działaniach podejmowanych w celu uporządkowania systemu ochrony zdrowia, które zapewnią bezpieczeństwo zdrowotne Polaków.

Bez znaczącego zwiększenia nakładów finansowych na ochronę zdrowia nie można liczyć na poprawę warunków pracy i płacy pracowników medycznych, w tym pielęgniarek i położnych. Uważamy, iż najpilniejszą potrzebą jest opracowanie przejrzystego systemu wynagrodzeń oraz form zatrudnienia dla wszystkich zawodów medycznych na poziomie zachęcającym do podejmowania i wykonywania zawodów w Polsce. Jest to potrzeba chwili, gdyż bez dobrze wyszkolonej, doświadczonej, pracującej w bezpiecznych dla pacjenta i personelu warunkach kadry medycznej niemożliwe będzie zapewnienie profesjonalnej opieki społeczeństwu.

Z uwagi jednak na podpisane w dniu 23-09-2015r. Porozumienie z Ministerstwem Zdrowia, które określiło zasady etapowego wzrostu wynagrodzeń pielęgniarek i położnych, Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych nie ma możliwości wzięcia czynnego udziału w planowanej manifestacji.

*Sekretarz NRPiP
Joanna Walewander*

*Prezes NRPiP
Zofia Małas*

PROTOKÓŁ POSIEDZENIA KOMISJI DS. REFUNDACJI KOSZTÓW KSZTAŁCENIA I DOSKONALENIA ZAWODOWEGO Z DNIA 05 WRZEŚNIA 2016r.

1. Komisja rozpatrzyła pozytywnie:
 - a) 2 wnioski dotyczące studiów magisterskich na kierunku pielęgniarstwo/położnictwo, na kwotę 3 600 zł (słownie: trzy tysiące sześćset złotych),
 - b) 4 wnioski dotyczące studiów licencyjnych na kierunku pielęgniarstwo/położnictwo, na ogólną kwotę 4 000 zł (słownie: cztery tysiące złotych),
 - c) 5 wniosków dotyczących studiów podyplomowych, na ogólną kwotę 4 000 zł (słownie: cztery tysiące złotych),
 - d) 10 wniosków dotyczących specjalizacji dla pielęgniarek i położnych, na ogólną kwotę 20 000 zł (słownie: dwadzieścia tysięcy złotych),
 - e) 2 wnioski dotyczące kursów kwalifikacyjnych, na ogólną kwotę 1 800 zł (słownie: jeden tysiąc osiemset złotych),
 - f) 52 wnioski dotyczące kursów specjalistycznych, na ogólną kwotę 10 673 zł (słownie: dziesięć tysięcy sześćset siedemdziesiąt trzy złote),
 - g) 1 wniosek dotyczący konferencji, seminariów, zjazdów, na kwotę 140 zł (słownie: sto czterdzieści złotych).
2. Ogółem Komisja rozpatrzyła pozytywnie 76 wniosków na ogólną kwotę 44 213 zł (słownie: czterdzieści cztery tysiące dwieście trzynaście złotych).
3. Komisja rozpatrzyła negatywnie 2 wnioski z przyczyn regulaminowych.

*Przewodnicząca Komisji:
J. Woźniak*

*Członkowie Komisji:
Tomasz Kaczmarek
Małgorzata Matuszewska
Wiesław Morek
Aleksandra Parecka
Jolanta Plens-Gałska*

Okręgowa Rada Pielęgniarek
i Położnych w Poznaniu
gratuluje
Pani Karolinie Przybyłek -
nowo wybranej
Pielęgniarki Oddziałowej
Oddziału Radioterapii
Onkologicznej III
Wielkopolskiego Centrum
Onkologii w Poznaniu.

Redakcja Biuletynu

Zespół Redakcyjny: Maciej Krajewski, Teresa Kruczkowska, Jolanta Plens-Gałska, Teresa Wiśniewska **Korekta:** Teresa Wiśniewska

Wydawca: Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Poznaniu Wszystkie materiały są objęte prawem autorskim. Przedruk materiałów w jakiegokolwiek formie bez wcześniejszej pisemnej zgody jest zabroniony. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i redagowania dostarczonych materiałów.

Nakład 3500 egz.; **Data wydania:** 21 października 2016 r.; **Wirtualne wydanie Biuletynu:** www.oipip-poznan.pl

Skład i łamanie: „I&M Studio”, ul. Jarochońskiego 8/9, 60-235 Poznań, tel. 618614181, e-mail: im-studio@post.pl;

W ramach realizacji projektu dofinansowanego z Funduszy Europejskich

Nowe kwalifikacje w pielęgniarstwie i położnictwie

Okręgowa Izba Pielęgniarek
i Położnych w Słupsku

Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych
w Poznaniu

Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Słupsku
w partnerstwie z

Okręgową Izbą Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy,
Okręgową Izbą Pielęgniarek i Położnych w Poznaniu

Zapraszają na bezpłatne szkolenia:

KURSY SPECJALISTYCZNE *dla pielęgniarek i położnych*

1. Wywiad i badania fizykalne (Bydgoszcz, Poznań, Słupsk)
2. Ordynowanie leków i wypisywanie recept części I i II (Bydgoszcz, Poznań, Słupsk)
3. Wykonanie i interpretacja zapisu EKG (Bydgoszcz, Poznań, Słupsk)
4. Opieka pielęgniarska nad chorym w leczeniu systemowym Nowotworów (Bydgoszcz, Poznań)

dla pielęgniarek

1. Wykonanie badania spirometrycznego (Bydgoszcz, Poznań, Słupsk)
2. Rehabilitacja osób z przewlekłymi zaburzeniami psychicznymi (Bydgoszcz)

KURSY KWALIFIKACYJNE *dla pielęgniarek*

1. Pielęgniarstwo onkologiczne (Poznań, Słupsk)
2. Pielęgniarstwo psychiatryczne (Poznań)

Celem projektu jest rozwój kompetencji zawodowych i kwalifikacji kadr medycznych odpowiadających na potrzeby epidemiologiczno-demograficzne kraju

Dofinansowanie projektu z UE: 4 717 645,00 zł

Szczegółowych informacji na temat szkoleń udzielają pracownicy biur projektu OIPIP

Bydgoszcz, tel. 52 362 03 75, kom. 575 898 102 e-mail szkolenia@oipip.bydgoszcz.pl

Poznań, tel. 61 862 09 52 (969), e-mail merytoryczny1@oipip-poznan.pl

Słupsk, tel. 59 842 78 63, e-mail biuro@oipip.slupsk.pl

Fundusze Europejskie

Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

www.mapadotacji.gov.pl